

ZOMERCURSUS

Filosofisch Café

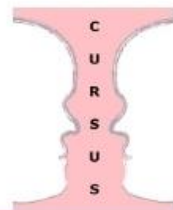
Hoogeveen

OP DE BRES VOOR DE REDE.

Pinker's pleidooi voor deugdelijk denken

In tijden van nepnieuws, complottheorieën en doemdenken bepleit de Canadese filosoof Steven Pinker een herwaardering van redelijkheid en rationeel denken, onontbeerlijke vaardigheden die naar zijn oordeel door moderne denkers ten onrechte in diskrediet zijn gebracht.

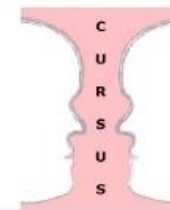
In zijn nieuwste, vorig jaar verschenen boek *Rationaliteit* poogt Pinker een antwoord te geven op de vraag hoe het kan dat in een tijdperk van ongeëvenaarde wetenschappelijke vooruitgang zovelen ontvankelijk blijken te zijn voor ongefundeerde opvattingen, onwaarschijnlijke denkbeelden en apocalyptische doemscenario's. De bereidheid om basale feiten te onderkennen en evidente logische spelregels en argumenten te respecteren lijkt geen gelijke tred te houden met moderne wetenschappelijke verworvenheden en inzichten. 'Alternatieve feiten' en onbewuste denkfouten benemen ons in toenemende mate het zicht op de realiteit, met alle ontwrichtende maatschappelijke gevolgen van dien. In het licht van deze zorgelijke ontwikkelingen is het zaak in de bres te springen voor de waarde en de betekenis van redelijkheid en rationeel denken.

OP DE BRES VOOR DE REDE (vervolg)

Eerder had Pinker in zijn boek *Verlichting nu* (2018) aan de hand van feiten en statistieken betoogd dat het redelijke, wetenschappelijke denken ons veel en ver heeft gebracht, en dat het belang daarvan dient te worden beseft en verdedigd tegen de verlokkingen van irrationalisme, relativisme en ondergangsfantasiën. Om duurzame vrijheid en welvaart te realiseren is het volgens hem van groot belang vast te houden aan de waarden en de idealen van de Verlichting, de politieke, filosofische en culturele vernieuwingsbeweging van de 17e en de 18e eeuw, die zich keerde tegen autoriteiten en dogmatisme, en aldus kritische mondigheid, emancipatie, vrijheid en vooruitgang wilde bevorderen.

In zijn meest recente studie *Rationaliteit* richt Pinker zich bovenal op de aard en de betekenis van redelijkheid, een van de pijlers van het Verlichtingsdenken, in de hedendaagse samenleving. Hij betoogt dat juist binnen contemporaine intellectuele kringen sprake is van verwaarlozing en regelrechte ondermijning van het vertrouwen in de rede. Door rationaliteit gelijk te stellen aan formele kilheid en steriele gevoelsarmoede, of zelfs verantwoordelijk te houden voor totalitaire politieke ontsporingen, hebben moderne denkers naar zijn oordeel bijgedragen aan modieuze, doch bedenkelijke tendensen van relativisme en irrationa-

lisme, die de verworvenheden van het verlichte denken dreigen te schaden. Er is dan ook meer dan ooit behoefte aan zowel een analyse als een herwaardering van rationaliteit en redelijk denken.

Tijdens 2 inmiddels vertrouwde zomerse studiedagen te Oud Avereest zullen we nader aandacht schenken aan Pinker's actuele bestseller *Rationaliteit - Wat rationeel denken is en waarom we het meer dan ooit nodig hebben* (Amsterdam: Atlas Contact, 2021). Het is raadzaam, maar niet verplicht het boek van tevoren te bestuderen. Naast toelichting en uitleg zal er bovendien ruime gelegenheid voor vragen en discussie zijn.

o-o-o-o-o

Cursusdata zomercursus:

De cursus vindt plaats op dinsdag 16 en vrijdag 19 augustus 2022.

Dagindeling cursus:

- 13:00 uur: ontvangst en start deel 1
14:30 uur: pauze (koffie en thee)
15:00 uur: start deel 2
17:00 uur: (plusminus) einde

Lokatie:

Reestkerk, Oud Avereest 5, 7707 PM Balkbrug

Aanmelding:

Aanmelden vóór 10 augustus 2022:

- bij voorkeur via het webformulier op de website (<http://www.filosofischcafehoogeveen.nl/cursussen.html>);
- via de email: info@filosofischcafehoogeveen.nl onder vermelding van naam en aantal deelnemers.

Kosten:

€ 75,00 voor de gehele cursus (incl. koffie/thee)

Het Filosofisch Café Hoogeveen is een initiatief van een groep mensen in de regio Hoogeveen, die als doel hebben om belangstelling te kweken voor de filosofie, de kennis van de filosofie te vergroten en met behulp van de filosofie bewustzijn te ontwikkelen in onze samenleving. Daarbij wordt o.m. gebruik gemaakt van de volgende middelen/activiteiten:

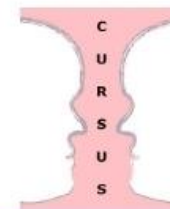
- lezingen over filosofie, filosofen en aanverwante onderwerpen met de mogelijkheid om vragen te stellen en te discussiëren;
- cursussen over filosofie en over bekende en minder bekende filosofen.

De activiteiten vinden plaats in Hoogeveen of in de omgeving van Hoogeveen.

In het Filosofisch Café Hoogeveen is iedereen welkom die van luisteren, denken en praten houdt.

U bent van harte uitgenodigd om elke laatste dinsdag van de maand uw geest te scherpen tijdens inleidingen en lezingen over bekende filosofen en interessante onderwerpen, waarbij er gelegenheid is van gedachten te wisselen.

Op de website www.filosofischcafehoogeveen.nl vindt u onder meer het programma van het lopende of komende seizoen, waar nodig met aanvullende informatie.

Werkgroep Filosofisch Café Hoogeveen

De werkgroep Filosofisch Café Hoogeveen bestaat momenteel uit de volgende personen:

- Alex van der Haar;
- Hans Haasjes;
- Jan Hendriks;
- Ernst Kuntz;
- Klaas Reenders;
- Anneke Tiessens.

Bereikbaarheid

De werkgroep is te bereiken via:

- info@filosofischcafehoogeveen.nl (email);
- www.filosofischcafehoogeveen.nl (website);
- 0528-27 28 99 (telefoon).